

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
(Ε.Κ.Ε.Τ.Α.)

6^ο χλμ οδού Χαριλάου – Θέρμης • Τ.Θ. 60361 • 57001 Θέρμη, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 498100 • Fax: 2310 498180 • E-mail: certh@certh.gr • www.certh.gr

Αρ.Πρωτ.: 053546

Θεσσαλονίκη, 22 Μαρτίου 2023

Προς

Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων

Γενική Γραμματεία Έρευνας & Καινοτομίας

Διεύθυνση Σχεδιασμού και Προγραμματισμού Έρευνας και Καινοτομίας

Τμήμα Β' Αποτίμησης και Αξιολόγησης Επιπτώσεων

Τηλ: 213 – 1300084

E-mail: k.mpravou@gsrt.gr

Θέμα: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΡ. 2741_17.03.2023

Σχετικό: Η από 20.03.2023 ηλεκτρονική αλληλογραφία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας

Υπόψη: κας Α. Μπράβου

Αγαπητή κα Μπράβου,

Οι τεχνολογίες δέσμευσης και γεωλογικής αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα (CCUS), διέπονται από τεχνική ωρίμανση και εφαρμόζονται στην Ευρώπη και στον κόσμο για τη μείωση των εκπομπών προκειμένου να μετριαστεί το φαινόμενο του θερμοκηπίου που συντελεί στην κλιματική αλλαγή. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εντός Ευρωπαϊκού εδάφους αποτελεί η Νορβηγία με το έργο Northern Lights. Το έργο περιλαμβάνει τη μεταφορά, την παραλαβή και τη μόνιμη αποθήκευση του CO₂ σε ταμειυτήρα στη Βόρεια Θάλασσα. Το έργο αποτελεί σύμπραξη μεταξύ της Equinor, της Shell και της Total. Στην πλήρη του ανάπτυξη το έργο θα μπορεί να αποθηκεύει 5 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα ανά έτος.

Οι τεχνολογίες CCUS εντάχθηκαν πρόσφατα (εντός του 2023) στις προτεραιότητες του Εθνικού Συμβουλίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και αποτελούν εθνική προτεραιότητα για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας αναφέρει ότι οι επενδύσεις CCUS θα υποστηρίξουν τη διατήρηση θέσεων εργασίας σε βασικούς τομείς και περιοχές, μεταξύ άλλων σε υφιστάμενες βιομηχανικές ή ενεργειακές εγκαταστάσεις, καθώς και τη δημιουργία θέσεων εργασίας που συνδέονται με την παραγωγή εξοπλισμού και τεχνολογίας.

Οι περιοχές Πενταλόφου και Επταχωρίου της Δυτικής Μακεδονίας ανήκουν στην ευρύτερη γεωλογική περιοχή της ΜεσοΕλληνικής Αύλακας και διαθέτουν υπόγειους γεωλογικούς σχηματισμούς ανάλογους με αυτούς άλλων ευρωπαϊκών χωρών που διαθέτουν δυναμικό για αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα. Το ερευνητικό

έργο STRATEGYCUS του ΕΚΕΤΑ έθεσε τα θεμέλια της έρευνας προς αυτή την κατεύθυνση για τους προαναφερθέντες σχηματισμούς της ΜεσοΕλληνικής Αύλακας, εξετάζοντας την έκταση των γεωλογικών σχηματισμών και την αποθηκευτική δυναμικότητα τους διερευνώντας πιθανές γεωλογικές παραμέτρους. Η πρώτη έρευνα κατέληξε σε μέγιστη θεωρητική ικανότητα αποθήκευσης 1.13 Gt διοξειδίου του άνθρακα, κρίνοντας ελκυστική την περαιτέρω διερεύνηση της περιοχής. Η επιχειρησιακή αποθηκευτική ικανότητα είναι πάντα μικρότερη της ιδεατής λόγω λειτουργικών παραμέτρων κατά τη διαδικασία.

Το ΕΚΕΤΑ σε συνέχεια του STRATEGYCUS πρωτοπορεί και συμμετέχει στο ευρωπαϊκό έργο PilotStrategy προκειμένου να χαρακτηρίσει την περιοχή όπου βρίσκονται οι σχηματισμοί με μεγαλύτερη αξιοπιστία. Οι εργασίες διερευνούν επιπλέον στοιχεία που θα βελτιώσουν την εικόνα της πρακτικής αποθηκευτικής ικανότητας των σχηματισμών, παραμένουν όμως περιορισμένες και μικρής κλίμακας.

Για να προχωρήσει η Πολιτεία στην υλοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση της περιοχής με κατάλληλες γεωφυσικές μεθόδους κλίμακας σε συνδυασμό με γεωλογικές χαρτογραφήσεις και γεωχημικές αναλύσεις. Τα παραπάνω θα χωροθετήσουν θέσεις διερευνητικών γεωτρήσεων για τον σαφή καθορισμό της υποψήφιας για γεωλογική αποθήκευση περιοχής. Οι τελευταίες θα δώσουν με υψηλή αξιοπιστία την πρακτική αποθηκευτική ικανότητα CO₂ για εμπορική χρήση. Εφόσον επαληθευτεί η αποθηκευτική ικανότητα της περιοχής, αυτή δύναται να εξυπηρετήσει και άλλες χώρες πέρα των εθνικών αναγκών δημιουργώντας εξαγωγική τεχνολογική ικανότητα προστιθέμενης αξίας λόγω της υψηλής εξειδίκευσης που απαιτείται.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για περαιτέρω στοιχεία.

Με εκτίμηση

Για το Ε.Κ.Ε.Τ.Α.

Δρ. Δημήτριος Τζοβάρας
Διευθυντής Κεντρικής Διεύθυνσης &
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου ΕΚΕΤΑ